

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма

Всі

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від 27 березня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Економіка
Викладач (-і)	Ємець Ольга Іванівна, доц., к.е.н., доц. теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380979040894
Е-mail викладача	olha.yemets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktype.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Економіка – це наука про виробничі відносини між людьми в процесі виробництва, обміну, розподілу та споживання товарів і послуг з метою одержання максимального задоволення потреб за умов обмежених ресурсів.</p> <p>Об'єктом економіки є економічні явища та процеси на мікро-, макро та глобальному рівнях.</p> <p>Предмет економіки – виробничі відносини в їх взаємодії з продуктивними силами.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Загальні засади економічного розвитку та теорія мікроекономіки Змістовий модуль 2. Функціонування національної економіки та світове господарство.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення дисципліни є набуття майбутніми фахівцями глибоких економічних знань, формування у них нового економічного мислення, адекватного ринковим відносинам; формування навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.</p> <p>Основними завданнями є: пізнання економічної теорії як науки, її предмету, методів та функцій; розкриття основного змісту сучасних шкіл економічної теорії; аналіз закономірностей розвитку ринкової економіки як основи функціонування різних сучасних господарських систем; характеристика основних рис та особливостей розвитку перехідних економік; розкриття закономірностей суспільного відтворення, економічного зростання та циклічних коливань в економіці; сучасні процеси глобалізації світогосподарських зв'язків та шляхи вирішення загальноцивілізаційних проблем людства.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ економічні закони та категорії; ✓ основні ознаки сучасної ринкової економіки; ✓ розвиток ринкової економіки України; ✓ перспективи економічного розвитку України та її інтеграції в світове господарство. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ аналізувати економічну ситуацію в країні; ✓ визначати пріоритетні напрямки економічного розвитку країни; 	

- ✓ характеризувати форми власності;
- ✓ аналізувати особливості підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки;
- ✓ визначати межі найбільш ефективного втручання держави в ринкову економіку;
- ✓ узагальнити, критично осмислити та проаналізувати формування економічних поглядів на українському терені;
- ✓ обґрунтувати основні умови інтеграції України в світове господарство;
- ✓ використовувати досвід розвинених країн згідно особливостей економічного розвитку України.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності

ЗК. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Результати навчання

ПРН. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	14
семінарські заняття	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
5	всі	3	Вибірковий

Тематика курсу

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції ї	Семіна ри	самостій на робота	лекції ї	семіна- ри	самостій на робота
Тема 1. Економічні системи суспільства.	2		6	2		6
Тема 2. Товарно-грошові відносини та ринкова економіка.		2	6			8

Тема 3. Суб'єкти економіки.	2		6			8
Тема 4. Економічна природа попиту і пропозиції.		2	6		2	6
Тема 5. Аналіз витрат виробництва, ціна та прибуток.		2	6			8
Тема 6. Система макроекономічних показників	2	2	4			8
Тема 7. Цикли ділової активності, безробіття та інфляція	2	2	4		2	6
Тема 8. Банківська система та кредитно-грошова політика.	2	2	4	2		6
Тема 9. Фінансова система та фіскальна політика держави.	2	2	4			8
Тема 10. Сучасне світове господарство.	2	2	4		2	6
Індивідуальне завдання			10			10
Усього годин	14	16	60	4	6	80

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (шляхом накопичення балів протягом семестру) Поточний контроль 0-50 балів; Самостійна робота 0-30 балів; Індивідуальне завдання 0-20 балів.					
	100 бальна					
	Поточне тестування та самостійна робота					Сума балів з навчальної дисципліни
	Модуль 1			Модуль 2		
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота	Змістовий модуль 3 Індивідуальне завдання			
	Теми 1-10	Теми 1-10	Теми 1-10			
	50	30	20			
	100					
	Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою					
	Шкала оцінювання для заліку					
університетська	національна				шкала ECTS (ЄКТС)	
90 – 100	зараховано				A	
80-89					B	
70-79					C	
60-69					D	
50-59					E	
26-49	Не зараховано				FX	
1-25					F	

Семінарські заняття	<p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%.</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 50 бальну шкалу.</p>
Оцінка	Умови отримання оцінки
<p>5 «відмінно»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні і вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
<p>4 «добре»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
<p>3 «задовільно»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
<p>2 «незадовільно»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,3. Максимальна оцінка за тестування становить 30 балів.
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання (ІЗ). Індивідуальні завдання (ІЗ) виконується і друкується на окремих аркушах формату А4 обсягом до 3 сторінок (або у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця). Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (координатор староста). Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста, Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту). Максимальна кількість балів за ІЗ становить 20 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-50 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-30 балів). ЗМ 3. Індивідуальне завдання (1-20 балів). Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями. Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами. В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM. Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів. Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).
7. Політика навчальної дисципліни	
Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до	

графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті.

8. Рекомендована література

Наочні матеріали

1. Економіка: методичні рекомендації та індивідуальні завдання для організації самостійної роботи студентів / уклад. Ємець О. І. – Івано-Франківськ : «ЛПК», 2017. – 175 с.

2. Економічна теорія: навчальний посібник для студентів ВНЗ / М. Д. Романюк, О. І. Івасишин, Н. П. Репела, Я. І. Татунчак. – Рек. МОН. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2011. – 592 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV із змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15> (дата звернення: 17.01. 2022).

2. Закон України від 11.01.2001, № 2210-III «Про захист економічної конкуренції». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 17.01. 2022).

3. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 р. №722/2019. URL: <https://cutt.ly/2uod8sa> (дата звернення: 17.01. 2022).

Наукові публікації

1. Liudmyla M. Akimova, Iryna F. Litvinova, Hanna O. Pchenko, Alina L. Pomazanova and Olha I. Yemets, The Negative Impact of Corruption on the Economic Security of States. International Journal of Management, 11 (5), 2020, pp. 1058-1071. <http://www.iaeme.com/IJM/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=5>. Видання індексується та реформується в зарубіжних базах даних: SCOPUS.

2. Ємець О.І. Інтерпретація поняття «інвестиційна діяльність підприємства» в економічних теоріях різних наукових шкіл [Електронний ресурс] / О. І. Ємець, // Інфраструктура ринку. – 2017. – № 5. – С.79-84. Режим доступу: http://market-infr.od.ua/journals/2017/5_2017_ukr/17.pdf.

3. Ємець О.І., Івасишин О.І., Феденчук Я. М. Трансформація інфраструктури малого і середнього бізнесу під впливом COVID-19. Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути [зб. наук. пр.]: матеріали VI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Київ, 1 липня 2020 р.). Київ, 2020. С.7-18.

Ємець О.І.